

LOCALE BELANGEN

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VOOR LOCALE BELANGEN.

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.
ALLE STUKKEN UITSLUITEND TE ADRESSEEREN: POSTBOX 38, SEMARANG.

Goedkeuring van verordeningen.

Op dit gebied heerscht, wanneer men er de officieele nieuwsbladen in hervormd gebied op naslaat, een zoo groote mate van variatie, dat er hier voor den wetgever bij de komende technische herziening van Provincie-, Stadsgemeente en Regentschapsordonnantie een dankbaar arbeidsveld moet openliggen.

De zaak is van voldoende belang om er reeds bij voorbaat enkele losse, aan de practijk ontleende opmerkingen aan te wijden. De goedkeuring van verordeningen is, waar die is voorgeschreven, een essentieel punt voor de afkondiging, dus ook voor de verbindbaarheid der verordeningen. Ontbreekt de vereischte goedkeuring, dan mag niet tot afkondiging worden overgegaan, tenzij een termijn van zes maanden is verlopen zonder dat de beslissing van het met de goedkeuring belaste gezag is afgekomen. In dat geval wordt, zooals men weet, de verordening automatisch geacht te zijn goedgekeurd.

Bekend is verder, dat de Regeering de bepalingen inzake automatische goedkeuring, hoewel volgens de letter ruim genoeg gesteld, niet van toepassing acht ten opzichte van *belastingverordeningen*; deze kunnen zonder uitdrukkelijke goedkeuring der Regeering nimmer verbindbaar zijn. Doch afgezien hiervan liggen er op het gebied van interpretatie van de voorschriften inzake goedkeuring van verordeningen nog eenige andere dubia; ter wille van de rechtszekerheid zal het aanbeveling verdienen deze zooveel mogelijk uit de wereld te helpen.

Gemakshalve zullen hier alleen besproken worden de *belastingverordeningen* en de *strafverordeningen*; er zijn nog wel enkele andere categorieën van verordeningen der autonome gemeenschappen, die goedkeuring vereischen, doch voor de redactie van de goedkeuringsvoorschriften zijn die niet van bijzonder belang.

1. Belastingverordeningen.

Een voornaam punt werd hierboven reeds aan-

gestipt: volgens de inzichten der Regeering is eene belastingverordening zonder Hare goedkeuring niet perfect. De zg. automatische goedkeuring geldt naar het oordeel der Regeering niet voor deze soort van verordeningen; het zal dan echter zaak zijn dit in de wetgeving uitdrukkelijk vast te leggen.

De vraag rijst of het niet wenschelijk zal zijn bij de herziening van de desbetreffende bepalingen tevens rekening te houden met eene andere opvatting der Regeering, nl. deze, dat wat de heffing betreft eigenlijk alleen bepalingen, welke betrekking hebben op het *stelsel* der belasting en de *tarieven* Hare goedkeuring behoeven. Dit blijkt uit het door de Regeering ingenomen standpunt ten aanzien van verordeningen, welke strekken tot wijziging van reeds bestaande belastingverordeningen. Dergelijke wijzigingsverordeningen worden alleen dan door de Regeering goedgekeurd, wanneer de wijzigingen of aanvullingen het systeem dan wel de tarieven der heffing betreffen (aangenomen althans dat er bij de Regeering overigens geen bedenkingen tegen de wijzigingsverordening bestaan).

Naar mijne meening zou het niet raadzaam zijn te dezen de opvatting der Regeering ook in de wetgeving tot uitdrukking te brengen. Integendeel, ik zou zelfs verder willen gaan en juist gaarne zien vastgelegd, dat niet alleen de (oorspronkelijke) verordeningen strekkende tot het heffen van belastingen goedkeuring der Regeering vereischen doch ook alle verordeningen, welke daarin wijziging brengen. Daartegen kan, nu de goedkeuringsprocedure is vereenvoudigd door het doen vervallen van de *verplichting* om den Raad van Nederlandsch-Indië te hooren, naar mij voorkomt ook geen overwegend bezwaar bestaan.

Het aanleggen van den maatstaf of al dan niet verandering wordt gebracht in het systeem der heffing of in de tarieven leidt namelijk — zooals in de praktijk ook is gebleken — tot misverstand.

In de eerste plaats steunt die onderscheiding niet op eenig uitdrukkelijk wettelijk voorschrift. Een rechter, geroepen om uitspraak te doen in een geschil naar aanleiding van een niet door

de Regeering goedgekeurde wijzigingsverordening, zou dan ook als volgt kunnen redeneeren:

1. verordeningen, welke strekken tot het heffen van eene belasting vereischen volgens de wet de goedkeuring der Regeering;

2. de bij eene wijzigingsverordening aangebrachte veranderingen maken na afkondiging en inwerkingtreding der wijzigingsverordening een integreerend deel uit van de oorspronkelijke verordening;

3. in geval de oorspronkelijke verordening in haar geheel goedkeuring behoeft, zal mitsdien ook elke wijziging aan de goedkeuring der Regeering dienen te worden onderworpen;

4. blijkt uit de afgekondigde wijzigingsverordening niet, dat die goedkeuring is verleend, dan acht ik haar onverbindend.

Maar zelfs al mocht de rechter de uitspraak der Regeering willen eerbiedigen en aannemen, dat wijzigingsverordeningen alleen Hare goedkeuring noodig hebben in geval verandering wordt gebracht in systeem of tarieven der belastingheffing, dan nog is de kans op misverstand en moeilijkheden geenszins uitgesloten, omdat een nauwkeurige omschrijving van hetgeen onder het „systeem” der heffing valt, niet is te geven.

Om een enkel voorbeeld te noemen: moet de aanwijzing van de categorie van belastingplichtigen gerekend worden het systeem der heffing te betreffen, in dien zin, dat bv. wijziging der verordening, welke eene uitbreiding van die categorie tengevolge heeft, goedkeuring noodig heeft? Ja, meende het College van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van West-Java in een bepaald geval; neen, besliste de Regeering.

Den rechter is echter van hetgeen zich heeft afgespeeld vóór het verschijnen van de wijzigingsverordening in het Provinciaal Blad niets bekend. Hij ziet alleen een verordening, welke eene uitbreiding geeft aan eene bestaande heffing, welke — voor het geval de gedachtengang van het College van Gedeputeerden wordt gevolgd — het stelsel der heffing herzielt en dus om die reden de goedkeuring der Regeering behoeft, doch welke die goedkeuring niet heeft verkregen. Het resultaat is dan niet twijfelachtig.

Wat is er tegen om, ter vermindering van moeilijkheden van dezen aard, niet alleen de (oorspronkelijke) belastingverordeningen doch ook iedere wijzigingsverordening aan de goedkeuring der Regeering te onderwerpen? „De administratieve omslag wordt veel te groot” is wellicht het antwoord, doch dan wordt m. i. over het hoofd gezien, dat preventief toezicht (goedkeuring) ten aanzien van de bedoelde wijzigingsverordeningen toch niet achterwege kan blijven. Immers alle belastingverordeningen houden strafbepalingen in, dienen dus in den zin der wetgeving op de straf-

verordeningen ook als zoodanige verordeningen te worden aangemerkt. Waar nu geen verschil van meening bestaat omtrent den door de wet gestelden eisch van goedkeuring van *elke* wijziging van een strafverordening door het college van gedeputeerden, zou een verordening, welke verandering brengt in een bestaande belastingverordening (welke tevens is strafverordening), doch niet het stelsel of de tarieven aantast, toch *in ieder geval* als wijziging van een strafverordening moeten worden goedgekeurd door het college van gedeputeerden. De voorbeelden, dat dit thans in de practijk ook geschiedt, liggen in de Bijvoegsels der Provinciale Bladen voor het grijpen.

Is het dan niet beter ten aanzien van belastingverordeningen en strafverordeningen één lijn te trekken en de voorschriften zoodanig te redigeeren, dat ook voor wijzigingsverordeningen steeds goedkeuring noodig zal zijn van het met het preventief toezicht t. a. v. de oorspronkelijke verordening toegeruste gezag? Daarmede zou aan alle nog bestaande onzekerheid t. a. v. belastingverordeningen een einde komen.

Maar er is meer.

Gedreven door de noodzakelijkheid om de lagere gemeenschappen soms op korten termijn in staat te stellen de voor hunne huishoudingen noodige eigen inkomstenbronnen aan te boren, is de Regeering overgegaan tot goedkeuring van belastingverordeningen, welke niettemin in Hare oogen niet geheel zonder bedenking waren. Die goedkeuring ging dan vergezeld van de uitnoodiging aan den betrokken raad om ter eerstvolgende vergadering door het vaststellen van een wijzigingsverordening aan de bezwaren der Regeering tegemoet te komen. Het is, als men het zoo noemen mag, „goedkeuring onder voorbehoud van wijziging”; een systeem, uit de nooden der practijk geboren, doch in de wetgeving niet voorzien.

Deze werkwijze heeft theoretische en practische bezwaren aan het licht gebracht.

Op de bedenkingen van theoretischen aard werd nog in Augustus van het vorige jaar de aandacht gevestigd in het Afdeelvingsverslag van den Volksraad betreffende afdeling IV (Binnenlandsch Bestuur) der ontwerp-begroting voor 1932, onder 5: Regentschapsbestuur. De passage luidt als volgt:

„Eenige leden hadden er bezwaar tegen, dat „de Regeering, indien Zij zich niet met den „inhoud van een ontwerp-verordening van een „regentschap, welke Hare goedkeuring behoeft, „kan vereenigen, niet zelden bedoelde goedkeuring verleent onder de voorwaarde, dat alsnog „eenige wijzigingen in den tekst worden aangebracht. Aangezien zulks overigens geheel aan „den raad wordt overgelaten, wordt de veror-

„dening afgekondigd in een vorm, welke als „zoodanig niet de goedkeuring der Regeering „heeft verkregen. Wijziging van de omschreven „onwettige gedragslijn achtten deze leden nood- „zakelijk”.

De Regeering zette Haar standpunt in de Memorie van Antwoord, als volgt uiteen:

„Bij de handteering van het goedkeuringsrecht „van belastingverordeningen van autonome ge- „meenschappen is door de Regeering als gedragslijn „aangenomen, dat de vereischte goedkeuring „wordt geweigerd, wanneer het stelsel of het „tarief der belasting aan ernstige bedenkingen „onderhevig is of de bepalingen der verordeningen „op belangrijke punten in strijd zijn met de wet. „Indien de verordening slechts bedenkingen van „ondergeschikt belang of van meer redactioneelen „aard ontmoet, wordt de goedkeuring aanstonds „verleend, doch daarnaast de aandacht van het „betrokken college op die fouten en onvolkomen- „heden gevestigd. De meening, dat in dergelijke „gevallen de goedkeuring wordt verleend onder „de voorwaarde, dat alsnog wijzigingen in den „tekst worden aangebracht, en dat de verorde- „ning wordt afgekondigd in een vorm, welke als „zoodanig niet de goedkeuring der Regeering „heeft verkregen, is minder juist. De goedkeuring „wordt in de hierbedoelde gevallen onvoorwaar- „delijk verleend en de verordening afgekondigd „in den vorm, waarin zij werd goedgekeurd, zij „het ook dat dit laatste geschiedt in het ver- „trouwen dat de betrokken regentschapsraad „aan de van Regeeringswege gemaakte opmer- „kingen aandacht zal schenken. De raden plegen „daarna een wijzigingsverordening vast te stellen, „waarbij met de opmerkingen der Regeering wordt „rekening gehouden en welke afzonderlijk wordt „afgekondigd. Dergelijke wijzigingsverordeningen „behoeven geen goedkeuring, voor zoover zij in het „stelsel of het tarief der belasting geen verandering „brengen. Waar de hiervoren omschreven ge- „dragslijn in het belang is van een vlotte afdoe- „ning van zaken en naar het oordeel der Regee- „ring geenszins onwettig is, heeft de Regeering „bezwaar daarin wijziging te brengen”.

De nadruk valt hier m. i. op wat de Regeering omschrijft met: het belang van een vlotte afdoening van zaken. Onthouding van goedkeuring zou invoering van de heffing met eenige maanden, soms zelfs met een half jaar, vertragen, omdat de regentschapsraden slechts een keer of vier per jaar vergaderen. *) Met het opnieuw voorbrengen bij den raad, het uitbrengen van verslag aan de

*) Noot.

Het argument geldt dan eigenlijk ook niet ten opzichte van de stadsgemeenten, wier raden in den regel veelvuldiger bijeenkomen; toch is de wijze van behandeling van stadsgemeentebelastingverordeningen dezelfde.

Regeering door het college van gedeputeerden en het nemen van eene nadere beslissing gaan al ras drie, vier maanden heen. In dien tijd kan er dan nog geen belasting worden geheven; is bij de regentschapsbegroting daar wel op gerekend, dan kloppen de cijfers niet meer en is Leiden in last. Het is dus begrijpelijk, dat de Regeering in vele gevallen de hand over 't hart strijkt en maar tot goedkeuring overgaat, onder mededeeling dat Zij er op vertrouwt, dat in de tekortkomingen, welke de belastingverordening bevat, zoo spoedig mogelijk wordt voorzien.

Begrijpelijk, maar in theorie toch moeilijk verdedigbaar. Want de wet maakt geen onderscheid tusschen bedenkingen van „meer redactioneelen aard” en andere; zij denkt er niet aan een wissel te doen trekken op de meegaandheid der regentschapsbesturen voor wat betreft wijziging van reeds goedgekeurde verordeningen overeenkomstig de wenschen der Regeering; zij spreekt alleen van goedkeuring verleen en dan wel die onthouden. Goedkeuring onder voorbehoud van wijziging valt buiten de wet.

Nu zegt de Regeering in de Memorie van Antwoord, dat van goedkeuring onder voorwaarde geen sprake is, dat de goedkeuring onvoorwaardelijk is verleend en dat de opvatting als zou de verordening worden afgekondigd in een vorm, welke als zoodanig niet de goedkeuring der Regeering heeft gekregen, minder juist is.

Maar toch wringt hier iets. Zoo wordt somwijlen door de Regeering de uitnoodiging tot den Regent gericht met de afkondiging van een goedgekeurde doch niet geheel volmaakte verordening te wachten *totdat de wijzigingsverordening*, die de door de Regeering aangegeven onvolkomenheden moet wegwerken en die Hare goedkeuring in den regel niet behoeft, *tevens is vastgesteld*. *) Dit komt practisch neer op eene goedkeuring onder voorbehoud van wijziging.

Ook bepaalt de Regeering zich niet steeds tot eene uitnoodiging aan den Regent, doch wordt soms uitdrukkelijk in het desbetreffend Gouvernementsbesluit aangeteekend, dat niet tot afkondiging zal zijn over te gaan alvorens aan de door de Regeering tegen de belastingverordening geopperde bedenkingen is tegemoet gekomen. Is dit geen voorwaardelijke goedkeuring, dan is het ongeoorloofde inmenging in de afkondiging, welke volgens de geldende wetgeving eene zaak is, die uitsluitend het regentschapsbestuur regardeert.

Of wel zooals den laatsten tijd geschiedt, wordt bij de goedkeuring aan den regentschapsraad verzocht de door de Regeering wenschelijk

*) Noot.

Hieromtrent werd juist blijkens de dagbladen een vraag tot de Regeering gericht door het Volksraadslid Mr. Blaauw, Gedeputeerde in West-Java.

geachte wijzigingen aan te brengen en binnen een zeker aantal maanden na dagteekening der Regeeringsbeslissing door tusschenkomst van het betrokken college van gedeputeerden mede te deelen wat er verricht is.

Dit doet denken aan de oude parintah haloes. Want directe machtsmiddelen bezit de Regeering eigenlijk niet meer. De goedkeuring is immers onvoorwaardelijk verleend en de verordening is niet afgekondigd in een vorm, welke de goedkeuring der Regeering niet heeft. Hiermede heeft Zij zich zelve den pas afgesneden naar vernietiging; wat de Regeering heden onvoorwaardelijk goedkeurt kan Zij bezwaarlijk morgen wegens strijd met wet of algemeen belang gaan vernietigen.

De vrees is dan ook gewettigd, dat de regentschapsraad, die mocht weigeren de door de Regeering gewenscht geachte wijzigingen aan te brengen of wel de Regent, die meent afkondiging van een goedgekeurde verordening niet te mogen opschorten in afwachting van de vaststelling van een wijzigingsverordening, de Regeering in een moeilijk parket zou brengen. De Regeering zou dan moeten optreden tegenover bestuursorganen van het autonome regentschap, niet tegenover organen van het centrale gezag, waaraan de Regeering alle wenken en bevelen kan geven, die Haar noodig voorkomen; Haar machtsmiddel ten opzichte van de autonome organen, nl. vernietiging, heeft Zij echter zelve onbruikbaar gemaakt; de goedkeuring werd reeds naar Haar eigen uitspraak onvoorwaardelijk verleend.

Wat gebeurt er verder — zou men kunnen vragen — wanneer de Regent wel bereid is de afkondiging op te schorten, doch de raad hem uitdrukkelijk onverwijld afkondiging op het hart bindt?

Niet-uitvoering van het raadsbesluit en voordracht aan de Regeering tot vernietiging wegens strijd met eene algemeene verordening of met het algemeen belang (artikel 25 R. O.)? Die strijdigheid is niet aantoonbaar.

Om al deze perikelen te ontgaan doch de gangbare werkwijze te behouden is wetswijziging m. i. onafwijsbaar.

Tenslotte nog een enkel woord omtrent de practische bezwaren tegen de thans door de Regeering gevolgde gedragslijn. Deze liggen hierin, dat de wijzigingsverordening, wat de goedkeuring betreft, eenigszins in de lucht komt te hangen.

Regel is, dat de goedkeuring der Regeering primeert, in dien zin, dat een door de Regeering goedgekeurde belastingverordening niet in verband met de daarin voorkomende strafbepalingen tevens de goedkeuring behoeft van het college van gedeputeerden. Voor goedkeuring door gedeputeerden is naast Regeeringsgoedkeuring geen plaats.

Nu wil het de practijk, dat de Regeering bij het aangeven van de wijzigingen, welke eene reeds goedgekeurde belastingverordening H. i. niettemin mocht behoeven, mededeelt, dat de desbetreffende wijzigingsverordening geen goedkeuring (der Regeering) vereischt. Bij de afkondiging komt dus te ontbreken het goedkeuringsonderschrift der Regeering, dat op goedkeuring „bij voorbaat” niet is ingericht. Hier kan dus weer de vraag rijzen: is deze verordening bindend?

Een tweede vraag is: moet de wijzigingsverordening, ook al vereischt zij niet de goedkeuring der Regeering, toch niet onderworpen worden aan de goedkeuring van het college van gedeputeerden, als wijziging van eene strafverordening?

Deze vraag word in de provincies op Java verschillend beantwoord. Het College van Gedeputeerden in Midden-Java heeft zich op het standpunt gesteld: voor wat door de Regeering ook bij voorbaat is goedgekeurd, is geen goedkeuring van het College noodig. Blijven de wijzigingen beperkt tot hetgeen door de Regeering is aangegeven, dan heeft goedkeuring van de daartoe strekkende verordening door het College van Gedeputeerden geen zin. In de andere provincies wordt echter in de aangeduide gevallen, wanneer ik mij niet vergis, wél tot goedkeuring door Gedeputeerden overgegaan. Hier moet de eventueel tot oordeelen geroepen rechter dus geheel de kluts kwijt raken.

Dit euvel zou kunnen worden verholpen, wanneer de Regeering zou willen afzien van het s. v. v. reeds bij voorbaat goedkeuren van wijzigingsverordeningen en voortaan voor elke wijziging Hare goedkeuring noodig maakte. Uit administratief oogpunt kan daartegen, zooals hiervoren reeds opgemerkt, thans geen overwegend bezwaar meer bestaan.

Semarang, Maart 1932.

ROMBACH

Hinderordonnantieproblemen.

Een der groote vragen waartoe de toepassing der Hinderordonnantie aanleiding geeft is: Het toezicht op de reeds verleende vergunningen en wordt het ook gehouden?

A priori zal men zeggen, natuurlijk is toezicht noodig. Waarom verleent men anders vergunningen? Toch niet omdat de wet voorschrijft dat het verboden is zonder vergunning een inrichting, welke gevaar schade of hinder (aan de omwonenden) kan veroorzaken, op te richten?

Maar met die oprichting houdt de kans op gevaar, schade en hinder toch niet op.

Dit heeft de wetgever zelf ook wel ingezien

waar hij voorschrijft (art. 7): indien door het stellen van voorwaarden aan het bezwaar van gevaar, schade of hinder kan worden tegemoet gekomen, wordt de vergunning voorwaardelijk verleend. En verder uit art. 11 lid 1 waar voorgeschreven wordt, dat nieuwe voorwaarden opgelegd kunnen worden, indien de ondervinding de noodzakelijkheid daarvan mocht aantoonen.

Dat die voorwaarden niet alleen het moment van oprichting maar ook den verderen tijd van werking van de inrichting betreffen, is logisch en volgt bovendien uit art. 12 waar wordt voorgeschreven: wanneer van de gestelde voorwaarden wordt afgeweken enz.

Maar dan zal er ook steeds controle op de reeds verleende vergunningen noodig zijn. Hoe is anders te constateeren dat van haar is afgeweken?

De voorwaarden gesteld ter voorkoming van hinder zullen niet veel zorg baren, aangezien de burens, die van een bestaande inrichting meerdere hinder gaan ondervinden, de aandacht van de overheid wel op die inrichting zullen vestigen.

Maar hoe staat het met de voorwaarden ter voorkoming van gevaar of schade?

Indien b. v. bij brandgevaarlijke inrichtingen voorgeschreven is dat brandblusmiddelen aanwezig zijn moeten en die middelen zijn op den dag dat de inrichting in bedrijf moet zijn gesteld ook werkelijk aanwezig, doch worden naderhand weer weggehaald of door gebrek aan onderhoud onbruikbaar? Indien er dan geen geregelde controle plaats vindt, dan wordt het beoogde doel der gestelde voorwaarde niet bereikt.

Er is nog een andere reden, die controle dringend noodig maakt en wel het voorschrift van art. 9 sub. 2, waarin staat, dat voor het opnieuw in bedrijfstellen van een inrichting, welke 4 jaar heeft stil gestaan, een nieuwe vergunning noodig is.

Hoe moet nu geconstateerd worden, dat een inrichting vier jaar heeft stil gestaan. Zelfs indien men b. v. bij het onderzoek, noodig voor de oprichting van een nieuwe inrichting, in de buurt, geconstateerd heeft, dat een inrichting niet in bedrijf is en daarvan aantekening is gehouden, kan men daaruit nog niet concluderen dat vier jaar later die inrichting nu ook 4 jaar heeft stil gestaan. Vooral voor inrichtingen welke seizoenwerk verrichten (kapokinrichtingen, gaplekmalen en derg.) zou die conclusie wel zeer voorbarig kunnen zijn.

Nu is het wel heel eenvoudig om te zeggen, na vier jaar stilstaan is de vergunning automatisch vervallen en indien de inrichting dan toch zonder nieuwe vergunning in bedrijf wordt gesteld, begaat de oprichter een overtreding en is hij strafschuldig. Maar die overtreding zal dan toch bewezen moeten worden. M. i. zullen er wel geen ambtenaren zijn, die op zulke zwakke gronden,

als het feit dat het hen bekend is dat een fabriek enkele jaren terug heeft stilgestaan ambtseedig zullen durven verklaren, dat die inrichting langer dan 4 jaar heeft stil gestaan.

Men zou wellicht beweren, dat in deze de bewijslast rust op den eigenaar. Prachtig, maar hoe moet dat in de praktijk? Men constateert, dat een inrichting, waarvan men meent dat zij langer dan 4 jaar heeft stil gestaan wederom in werking is gesteld. Men zegt den betrokene aan zoo spoedig mogelijk een nieuwe vergunning aan te vragen. Zou, ingeval van het niet opvolgen van bedoelde opdracht, de controleerende ambtenaar een ambtseedig proces-verbaal kunnen opmaken?

Neen, alleen bij een zeer geregelde controle zal men voldoende zekerheid hebben om hier tegen te kunnen optreden.

Wie moet nu de controle op de naleving van de voorwaarden der H. O. uitoefenen?

Een drietal organen komen m. i. hiervoor in aanmerking. De politie, het veiligheidstoezicht en de gezaghebbenden, die de vergunning verleend hebben.

Voor de politie is het toezicht al zeer lastig, aangezien geen enkel artikel van de Hinderordonnantie voorschrijft, dat de rechthebbende een afschrift van de vergunning moet toonen of zelfs maar in zijn bezit moet hebben.

Op het eerste gezicht lijkt dit vreemd, echter heeft de wetgever dit vermoedelijk met voordacht niet geeischt, aangezien hij bepaald heeft, dat alle sedert 1836 verleende vergunningen nog van kracht zijn en hij wel inzag dat nog maar zeer zelden afschriftvergunningen van bijna 100 jaar oud geproduceerd zouden kunnen worden, gezien de werking van rups, schimmel en rampen van hooger hand.

Indien een politieambtenaar dus bij een inrichting komt en vraagt of men een vergunning heeft en men zegt: „ja”, dan is het onderzoek voor hem afgelopen. Hij kan nog wel bij den gezaghebbende, die in dat ressort de vergunningen verleent, informeren of er een vergunning verleend is, maar dikwijls zal ook dit hem weinig helpen, aangezien die gezaghebbende hem slechts kan inlichten omtrent de sedert 1 Augustus 1926 verleende vergunningen. Wat moet die politiemannu doen, indien hij twijfelt of er een vergunning verleend is? Proces-verbaal opmaken wegens een geconstateerde overtreding? Maar hij heeft niets geconstateerd en loopt nog de kans, dat, als hij proces verbaal opmaakt wegens het hebben van een inrichting zonder vergunning, den volgenden dag bij den Landrechter netjes aan afschrift vergunning wordt getoond.

Zelf indien de rechthebbende bevestigend antwoordt, dat bij besluit van het College van B.

& W. of van den Regentsschapraad, of van den Assistent Resident ddo. zooveel No. zooveel een vergunning is verleend, dan nog kan die politieambtenaar ter plaatse — indien niet te voren bij den betrokkene inlichtingen zijn ingewonnen — niet constateeren of van eventueel gestelde voorwaarden is afgeweken aangezien, zooals boven al gezegd is, nergens staat voorgeschreven, dat een afschrift vergunning wordt getoond.

Voor eventuele controle op de naleving van gestelde voorwaarden kan men de politie in het algemeen, dus uitschakelen.

Wie dan? Het veiligheidstoezicht?

Het personeel belast met het toezicht bezoekt geregeld de machinaal gedreven inrichtingen en nekele soorten niet machinaal gedreven inrichtingen welke bepaald als gevaarlijk worden beschouwd. Ook zij ondervinden hetzelfde bezwaar, dat de vergunninghouder niet verplicht is de vergunning te toonen. Hieraan kan natuurlijk tegemoet gekomen worden door aan den Dienst van het Veiligheidstoezicht afschriften te zenden van de verleende vergunningen, zooals thans reeds veelal gebruikelijk is. Men zou dan onderscheid moeten maken tusschen gevaarlijke en slechts hinderlijke inrichtingen, want ik denk niet dat het Veiligheidstoezicht er veel voor zal voelen — aannemende, dat zulks volgens haar instructies mogelijk en juist zou zijn — om bij zijn drukken werkkring nog belast te worden met het toezicht op bakkerijen, slagerijen, wagenverhuurderijen, tabakshangloodsen, warongs in vaste gebouwen, om slechts enkele voorbeelden te noemen.

Maar zelfs indien het Veiligheidstoezicht mede zou willen werken aan het toezicht op een deel der H. O. vergunningen dan werpen zich verschillende kwesties op als b.v.: is voor dat toezicht dan rekenschap schuldig aan de gezaghebbenden, die de vergunning verleend hebben? De mogelijkheid is dan niet uitgesloten dat hierdoor zoodanige vreemde verhoudingen zouden kunnen ontstaan, dat men alleen uit dien hoofde het Veiligheidstoezicht wellicht zou moeten uitschakelen voor toezicht op de H. O. vergunningen.

Rest voor dat toezicht dus slechts de gezaghebbende, die de vergunningen heeft verleend. Maar dat toezicht vereischt, wil het eenig nut afwerpen, vrij veel werk, dus meer personeel en welke gezaghebbende is bereid om in deze tijden meer personeel aan te stellen en dan nog wel voor werkzaamheden, welke de autonome gebiedsdeelen zijn opgedragen zonder dat daarvoor een uitkeering uit 's Landskas werd verleend.

De kosten welke deze gebiedsdeelen alleen reeds voor het simpele verleen van de vergunningen moeten maken en waartegenover geenerlei vergoeding staat zijn reeds zoo hoog,

dat het haast niet mogelijk is nog meerdere kosten hieraan toe te voegen.

Men zal uit het bovenstaande moeten concluderen, dat het uiterst gewenscht is, dat er geregeld controle wordt uitgeoefend op de reeds verleende H. O. vergunningen, maar dat uit financiële overwegingen het vrijwel onmogelijk is die controle te doen plaats vinden, wat natuurlijk zeer jammer is en de waarde van de wettelijke bepalingen sterk verlaagd.

Semarang, Maart 1932.

J. HOEK PPCnz.

Naschrift.

De kwestie, die de heer Hoek in zijn artikel ter sprake brengt is niet nieuw. Bij rondschrijven van den Directeur B. B. van 5 Mei 1930 No. Dec./26/11/7 werd reeds naar aanleiding van een door een der stadsgemeenten gedaan verzoek, aan de voorzitters der gemeenteraden e.d. verzocht om nadere gegevens betreffende de tot dusverre gemaakte kosten in verband met de werkzaamheden voortvloeiende uit de Hinderordonnantie. Omtrent een en andere zou het advies van de (intusschen ontbonden) Commissie voor de Financiële verhouding worden gevraagd, zoodat in het binnenkort te publiceeren rapport hierover wel nadere gegevens zullen zijn vermeld.

Inderdaad heeft de ervaring bij de toepassing der Hinderordonnantie opgedaan uitgewezen, dat de daaraan verbonden werkzaamheden van zoodanigen omvang zijn, dat, zal de ordonnantie goed tot haar recht komen, hiervoor behoorlijk technisch en administratief onderlegd personeel noodig is.

De meeste werkzaamheden, verbonden aan de uitvoering der Hinderordonnantie in de stadsgemeente Semarang, om een voorbeeld te nemen, ressorteeren onder den Woningdienst. Aan één der inspecteurs van gemelden dienst, aan wien toegevoegd zijn 1 opzichter en 2 mantri's, zijn onder leiding van den Directeur van den Woningdienst de werkzaamheden, voortvloeiende uit de ordonnantie, opgedragen. Genoemde inspecteur is behalve met de onderwerpelijke, ook met andere werkzaamheden (pasarbedrijf) belast.

De daarmede reeds gepaard gaande kosten kunnen zeker globaal getaxeerd, op ruim f 10.000,— per jaar, gesteld worden.

Het is een algemeen verschijnsel, dat een verzoeker om een bedrijfsvergunning in den regel maar al te gauw bereid is te voldoen aan alle eischen welke worden gesteld aan de inrichting van zijn bedrijfsruimte, terwijl, wanneer de vergunning eenmaal verleend is, dikwijls getracht wordt de gestelde voorwaarden te ontduiken. Voor de reeds bestaande inrichtingen is geregeld de controle dan ook dringend noodzakelijk.

Volgens de in de praktijk opgedane ervaring zou, om deze controle behoorlijk te kunnen doen uitoefenen, de bestaande personeelsformatie belangrijk uitgebreid dienen te worden.

Van geregelde, afdoende controle na de in bedrijfsstelling der onderwerpelijke inrichtingen kan thans in het algemeen dan ook geen sprake zijn, zoodat deze grootendeels moet worden overgelaten aan de politie.

In verband met de grenzen van het gemeentelijk budget zal het wel niet mogelijk zijn, hoezeer de urgentie daarvan wordt onderschreven, voor de toepassing der Hinderordonnantie meer kosten te besteden dan tot dusverre het geval is.

OBBINK.

Decentraliana.

De Vruchtenhandel op de Gemeentepassers.

Evenals overal ter wereld, is ook in Indië de groote zich snel uitbreidende stad te beschouwen als de „slokop” van de werkrachten en de producten der omgeving. Een gewoon verschijnsel dus, de oude evolutie die zich voltrekt, luisterende naar „Vraag en Aanbod”. Het dorp wordt een stadje in aanleg, grooter vraag naar werkrachten en levensmiddelen, met als gevolg verruiming van den handel, een begin van industrie, grootere aanvoeren van alle zijden, waardoor grootere markten, uitbreiding van het stadsareaal, de afvloeiing van de dorpsbewoners naar de werkgelegenheden in een groeiende stad, ziedaar het gewone beeld, dat zich aan ieders oog zal ontplooien, als hij blijver is en zich de moeite geeft om de expansie gade te slaan.

De nooden van zoo'n groeiende stad zijn vele; een puzzle op zich zelf is de voedselvoorziening en als onderdeel daarvan de vruchtenhandel. Waar vruchten spoedig aan bederf onderhevig zijn, is die niet alleen risquant als ze in normale banen geleid kan worden, maar een probleem wordt het, als de verkoopgelegenheden niet beantwoorden aan de eenvoudigste eischen die een gezonden handel stelt. Het is dus duidelijk, dat de vruchtenhandel, meer dan de verkoop van andere artikelen de aandacht moet hebben van de passerauthoriteiten. Het doel van dit artikel is dan ook, de voorgestane methoden van werken in oogenschouw te nemen.

Alvorens hiertoe over te gaan, wenschen wij even aan te stippen, een goed voorbeeld van samenwerking tusschen handelaar en autoriteit, n.l. de werkwijze van de S. S. ten einde den handel zoo vlot mogelijk te bewerkstelligen. De S. S. dan heeft zeer goed ingezien, dat ook

ter wille van de concurrentie met autobussen en vrachtwagens, speciale tarieven ingevoerd moesten worden. Een vlug transport en coulante verzorgingsmaatregelen, heeft het den vruchtenhandelaar mogelijk gemaakt, om de aan spoedig bederf onderhevige artikelen over grooten afstand aan te voeren en den handel daarin te vergemakkelijken. Zooals wij hieronder zullen zien, is het medeleven in des handelaars voor- en tegenspoed een onbegrepen en ongevoelde materie bij de exploitatie van de gemeentepassers.

Om te beginnen moeten wij eerst de herkomst van die ontzaglijke ladingen vruchten nagaan om een beeld te krijgen van het bedrijf en de nooden van de vruchteneigenaars.

Naast de aanvoeren uit de omliggende kampongs, die per pikoelan geschieden, is de gewone gang van zaken, dat de binnenlanden groote kwantums vruchten afleveren, die gewoonlijk per vrachtauto's of autobussen worden aangevoerd. In den manggatijd, komen de zendingen van heinde en verre per spoor, tram en bussen naar de stadspassers, doch wij willen alleen de normale tijden in oogenschouw nemen.

De gewone gang van zaken is, dat een of andere hadji of bemiddelde Inlander in een bepaald dorp aan den grooten weg gelegen, de vruchten van de omgeving voor een prikje opkoopt en meestal per autobus stadswaars zendt. Hoe verder een eigenaar van vruchten van den grooten weg afwoont, hoe grooter inspanning het hem zal kosten, om zijne producten aan den man te brengen, ja ik ken zelfs streken, niet zoohéél ver hier van daan, die zoo afgelegenen verstoken van transportmiddelen zijn, dat verkoop tegen behoorlijke prijzen niet doenlijk is. Bij de beschouwing van de middelen van den Inlander om tot welstand te geraken, treedt dus de toestand van het wegennet op den voorgrond en met onze vele partikuliere landerijen, is de situatie zooals bekend, verre van rooskleuring. Eene ont-eigening alleen om die reden, heeft dus al recht van bestaan.

Uit het bovenstaande blijkt dus, dat de handel in landbouwproducten, waaronder wij in de eerste plaats rekenen den handel in vruchten, in nauw verband staat met den toestand van de dessa- en tweedeklassewegen en de transportgelegenheid. Is Kromo dus al niet in het voordeel door zijne isolatie, hieronder zullen wij zien, hoe hij ook nog het slachtoffer wordt van de trucs van geraffineerd opgezette trusts.

De vraag is thans gewettigd: Is de aanvoer van vruchten evenredig aan de uitbreiding der stad en komen de prijzen onder het bereik van den burger en voorts: maakt de gemeente het den eigenaars van vruchten gemakkelijk hunne producten af te zetten.

zich tevreden moet stellen met eene keuze uit een hoop rotte pisangs van de trusts, dan zouden wij zoo zeggen, dat het op den weg ligt van de passerautoriteiten, om, ter wille van de gezondheid van de bevolking, eens een onderzoek in te stellen naar de „faits et gestes” van de trusts.

Het gaat ons niet in deze kwestie om kritiek uit te oefenen op den gang van de werkzaamheden op de passers, maar wèl of de gemeentepassers het den koopers en verkoopers gemakkelijk maakt om hunne produkten aan den man te brengen.

Wij meenen aangetoond te hebben, dat zulks niet het geval is. De opheffing van al die kleine passertjes, heeft van de overblijvende passers meer plaatsen gemaakt, waar transitohandel wordt gedreven, dan een plaats waar het publiek zijne dagelijksche keukeninkopen gaat doen. De trusts drijven ons eigenaars en koopers van vruchten in de armen van den warong-Chinees op den duur.

Wij hebben dit artikel gelanceerd om aan te toonen, dat het uw belang is, om zooveel mogelijk te koopen bij de rondventende vruchtenverkoopers, daar gij dan goede vruchten voor weinig geld kunt bekomen, en gij daarmee den verkoper helpt, die tracht uit de handen van de passertrusts te blijven terwijl het ook onze bedoeling is te wijzen, op het groote belang, dat er ligt in grondbezit in de onmiddellijke nabijheid van eene groote stad.

(Onze Stem).

Maleisch Gedeelte.

Motie-motie Raad-raad Kaboepaten.

Pada waktue jang terachir ini, maka beberapa motie-motie telah dibitjarakan dan ditetapkan poela oleh beberapa raad-raad kaboeipaten.

Inilah soeatue tanda baik, sebab demikian itoe memboektikan pada kami keactiefannja lid-lid raad.

Kebiasaannja motie - motie tadi dikirimkan pada raad-raad kaboeipaten lainnja dan kadang-kadang djoega pada stadsgemeenteraden oentoek dimintakan kesetoedjoeannja, sehingga amper tiada persidangan raad poela jang diadakannja tidak dengan membitjarakan tentang sesoeatue motie baik dari raadnja sendiri, biarpoe dari lain raad.

Bergoenakah dan berhatsilkah motie-motie tadi? Inilah soeatue pertanyaan jang soekar dapat dijawabkannja.

Maka marilah kami selidiki pertanyaan ini. Atas pertanyaan apakah soeatue motie bergoena atau poen tidaknja, kami djawab „bergoena”. Sebab dengan mengadakan soeatue motie itoe maka sesoeatue raad lantas sadja memberi tahoeakan pada oemoem, apakah jang dikehendakannja

apakah jang mendjadi tjita-tjitanja, dan apakah alesan-alesannja maka raad tadi telah terpaksa menglahirkan fikirannja atas soeatue saal.

Djika motie tadi ditetapkan dan dapat dibitjarakan dan ditimbangan oleh lain-lain raad, lagi poela dapat kesetoedjoeannja, maka motie itoe akan bertambah-tambah koeat, sehingga banjak akan berhatsilnja.

Dengan djalan demikian itoe maka raad-raad satoe sama lain akan mengetahoei keboetoehannja masing-masing, sedangkan djoegalah raad-raad jang beloem insjaf benar-benar akan koeadjibannja dan hak-haknja akan lebih actief poela dalam pakerdja'annja, maka sekali lagi motie-motie boeat raad-raad jang misih moeda dan beloem dapat penghalaman banjak dalam kehidoepannja dan beloem dapat banjak kekoeasaannja, itoelah banjak goenanja dan banjak kefaedahannja poela.

Apakah motie-motie jang ditetapkan akan berhatsil itoelah soeatue pertanyaan jang lebih soekar poela dapat dijawabkannja, teristimewa pada zaman waktue sekarang ini Soedah boleh ditentoeakan lebih doeloe bahwa motie-motie jang bermaksoed menambah beratnja anggaran Negri pada waktue ini akan ta'berhatsil sebaliknja semoea motie jang bermaksoed akan meringankan anggaran Negri tentoe akan di perhatikan sesoenggoeh-soenggoehnja oleh Pemerintah, tetapi kami rasa, tidak adalah soeatue raad jang berhoeboeng degan keadaan wang kaboeipaten akan menetapkan soeatue motie jang bermaksoed sedemikian ini.

Tetapi soesahlah dapat di tentoeakan, apakah motie-motie jang bermaksoed minta tambahan hak boeat kaboeipaten, pada waktue ini dapat dikaboelkannja. Inilah tergantoeng sangat pada pemandangan adviseur-adviseur dari Negri, sehingga tidaklah kami dapat tentoeakan betapa besar hatsilnja motie jang mengandoeng maksoed itoe.

Marilah oentoek melengkapkan pemandangan kami dipertelakan dibawah ini motie-motie jang telah ditetapkan oleh beberapa dewan-dewan kaboeipaten pada waktue jang terblakang sendiri, seboleh-boleh disertai dengan pemandangan jang seperloenja.

1. Dalam persidangan tertanggal 10 November 1931, Raad Kaboeipaten Tasikmalaja telah menetapkan soeatue motie jang bermaksoed mohon pada Pemerintah:

- a. soepaja penghematan atas peladjaran (Onderwijs) djangan diteroeskan;
- b. soepaja maksoed menghilangkan voorklas-voorklas pada Mulo dan H. I. S. jang soedah ada, ditjaboet kombali;
- c. soepaja menjampoerkan kelas jang paling tinggi dari sekolah H. I. S. djika banjaknja moerid tidak koerang dari 15 ta'diteroeskan dan splitsing dari klas 2 dan 3 djangan teroes didjalkan;

- d. soepaja maksoed menambah djoemblah maximum moerid² sekolah desa djadi 60, djika goeroenja hanja ada satoe, tidak teroes di-koeatkan;
- e. soepaja maksoed menarik kombali subsidie² jang telah diperkenankan kepada sekolah H. I. S. dan Schakel djangan diteroeskan.

Adapoen ales-alesannja jang terpenting ialah *kesatoe* bahwa peladjaran itoe soeatoe hal jang amat penting oentoek rakjat *kedoea* bahwa penghematan² jang akan didjalankan oleh Pemerintah atas peladjaran itoe boleh dipandang sama dengan menahan kemadjoennja rakjat, jang pada waktoe ini amat perloe sekali mendapat peladjaran.

Inilah soeatoe motie jang soenggoeh-soenggoeh mengenai kepentingan rakjat seloeroeh negri.

Oleh sebab itoe maka patoetlah motie tadi dibtjarakan dimanapoen dewan kabupaten, jang soedah sepatoetnja akan memberi kemoefakatan-nja, soepaja dapat ditimbang dengan sesoenggoehnja oleh jang wadjib. Tetapi biarpoen Pemerintah mengetahoei benar bahwa tindakan-tindakan jang telah diambilja akan meroegikan kepada kemadjoeran rajat, meliat keadaän wang Negri pada waktoe sekarang ini, sedikitlah pengharapan kami, bahwa motie tadi akan berhatsil seperti apa jang dihendakkan dalam motie tadi.

Biarpoen begitoe tetapi poen soedah sepatoetnja motie tadi dibtjarakan dimana-manapoen dewan kabupaten, agar soepaja ada soeatoe boekti dari dewan² kabupaten, bahwa kepentingan rajatlah jang teristimewa selaloe dapat perhatiannja, bahwa lagi poela raad-raad kabupaten, jang sesoenggoehnja menilik keadaänja pelatoeran pemilihan beloem dapat dinamai perwakilan rakjat jang sedjatinja, lambat laoen patoet dihanggap perwakilan rakjat jang toelen.

(Aken disamboeng)

Sm.

Regentschapsraad² di Djawa-barat.

III.

Hal pengatoerannja Regentschapsraad.

Persidangan² (vergadering²) dari Regentschapsraad tiap² boelan kadang² tiadakan 2 atau 3 kali.

Agenda-agendanja kalau dilihat dengan sekedjap sadja tiada djarang terlampak amat pandjang artinja perkara² jang akan dibtjarakan banjak sangat.

Didalam itoe agenda sering² ada 3 perkara tentang peratoeran (verordeningen) atau lebih jang penting². Tetapi pembittjaraän didalam vergadering biasanja dengan sebentar sadja soedah selesai. Adapon sebabnja, jaitoe rantjana dari verordening² itoe jang kebanyakan tjoema toeroenan (ambil tjonto) dari verordening² iang soedah

ada dengan diberobah sadja sedikit² jaitoe verordening² jang doeloe dilakoekan oentoek Gewestelijke Raden.

Dalam persidangan Regentschapsraad jang banjak bitjaranja biasanja jalah anggauta² jang pandai bitjara bahasa Belanda. Pembatja tentoelah soedah sama ma'loem!

Anggauta² (leden) jang kebanyakan hanja doedoek diam sadja. Hal jang demikian ini berhoebongan dengan beberapa hal, antara mana jang penting jalah karena kebanyakan anggauta tiada pandai bahasa Belanda mendjadi tiada mengerti maoenja itoe verordening. Betoel rantjana verordening² itoe soedah disalin didalam bahasa Melajoe dan salinannja tertoeelis di sisinja jang bahasa Belanda, tetapi maskipoen dimikian jang mengerti betoel apa maksoednja verordening hanja anggauta² jang pandai bahasa Belanda sebab mereka bisa mengerti kalimat² dan perkataännja² dan djoega bisa menimbang bagaimana pendapatannja. Anggauta jang bertitel Meester in de Rechten atau ahli hoekoem di Regentschapsraad djarang sekali adanja.

Menoeroet practijknja poatoesan² dalam sidang Raad tentang hal menetapkan verordening² boleh dibilang menoeroet bagian anggauta jang ketjil, jalah jang sama pandai bahasa Belanda, djadi bagian jang terbesar pertjaja sahadj poen itoe bagian jang ketjil (minderheid).

Orang² soedahlah banjak jang mengetahoei, bahwa tjaranja membitjarakan dan menetapkan verordening² itoe amper di semoea Regentschapsraad² menimboelkan beberapa keberatan.

Boewat bikin ratjana² dari verordening² didalam bahasa Belanda bagai Secretaris² dari Regentschapsraad adalah soewatoe perkerdjaän jang berat dan soekar sangat. Seorang secretaris Reg. raad bisanja bikin itoe rantjana didalam bahasa Belanda haroeslah ia pandai itoe dan ini, sehingga sering² jang disertai membikin orang lain. Di beberapa tempat jang bikin jaitoe anggauta bangsa Belanda, malahan ada jang dibikin oleh Assistent-resident, jang sama sekali ada di loewar Raad.

Hal mengoendjoengi vergadering, sependjang pendengaran penoelis dimana-mana ada baik. Pennoelis belom pernah mendengar satoe kali sadja ada vergadering Regentschapsraad dioendoerkan atau ditoenda karena lid jang datang tiada menjoekepi banjaknja. Bahwa anggauta² Reg. raad. banjak jang sama bergiat soeka dateng mengoendjoengi vergadering itoe tentoe ada beberapa sebabnja. Teroema penoelis pertjaja, bahwa datangnya anggauta² itoe karena sama menetapi kewadjiannja sebagai lid akan meremboeg hal keperloeanja regenschap, tetapi lain dari pada itoe ada satoehal lagi jang boleh djoega menjebakkan anggauta² banjak jang menghadliri vergadering, jaitoe karena banjak anggauta jang bertempat

tinggal di loewar itoe iboe kota Regentschap, mendjadi bagai mareka dateng di kota didalam doewa atau tiga boelan satoe kali terpandang sebagai satoe kagemaran (plesir) dengan diberi keroegian ongkos djalan dan ongkos pondokan, malahan tempo jang achir ini dapat djoega wang doedoek.

Bagai kenbanjakan anggauta wang jang ditrimanja djoemlahnja tiada sedikit.

Kepada desa dan lain-lainnja jang kebiasaannja apabila bepergian hanja naek spoor di klas 3 maka mareka sebagai lid dari Regentschapsraad naek spoor 2e klas, dan lagi poela boleh masoekkan declaratie f 8.— boewat sehari apa bila mareka menginep, dan lain dari pada itoe dapat wang doedoek f 5.— tiap² hari. Atoeran jang demikian itoe sebatoelnja bagai semoewa raad² jang djadinja beralesan democratisch ja patoet djoega.

Democratie itoe mahal boekan!

Pekerdjaannja Regentschapraad.

Hatta maka pekerdjaannja Regentschapraad itoe sebagaimana telah diketahoei orang banjak jalah menetapkan pengatoeran² dan mendjalankan peperintahan sendiri.

Di sini penoelis tiada bermaksoed mengoeraikan pandjang lebar tentang hal pakerdjaannja regentschapsraad² semoewanja, sebab tiada lain penoelis hanja akan mengoelangi hal² jang soedah pernah ditjeritakan oleh penoelis lain-lainnja. Barang siapa ingin tahoe seterang-terangnja hendaklah batja verslag² dari decentralisatie dan dari College van Gedeputeerden dari Provincie di Djawa-Barat. Tentang hal sikapnja Reg. raad didalam pekerdjaannja mengadakan pengatoeran² (wet²) masing² bisa lihat verslag dari taoen 1929 dari provincie Djawa-Barat. Tentang hal sikapnja Reg. raad² didalam oeroesan memindjam wang oentoek keperloean Reg. raad orang djoega bisa lihat didalam itoe Jaarverslag dari provincie Djawa-Barat. Adapoen tentang hal pengawasan atau pamariksaän Gedeputeerden atas Regentschapsraad² toean² pembatja saia persilahkan membatja sadja prae-advies² jang diterangkan didalam Decentralisatie-congres jang ke 20 pada hari boelan 30 dan 31 Mei 1931.

Lain dari pada jang terseboet di atas, maka pekerdjaannja Regentschapsraad menoeroet hak jang telah diberikan boewat mengadakan pengatoeran² dan mendjalankan peperintahan sendiri maka menoeroet Instellingsordonnantie (Ordonnantie waktöe diadakan Regentschapsraad) ada lagi pekerdjaän² jang diserahkan pada Reg. raad, seperti memelihara djalan² pasar aloon², terang seeroet djalan raja jang menoendjoekan djoehnja djalan² (mijlpalen) roemah pasanggrahan d.l.l.

Sebagaimana jang telah diterangkan di atas

ternjatalah, bahwa pekerdjaän Regentschapsraad jang tentoe tiada begitoe amat banjak dan itoe pekerdjaän sedikit sekali diketahoei oleh orang desa dan si tani.

Bapa tani mengerti betoel, bahwa membikin baik djalan² dan memerang djalan baroe itoe oentoek kemadjoean dan oentoek kesadjahtraännja desa, tetapi hal mendirikan pasar, memelihara penerangan djalan², memegang pesangrahan d.l.l. itoe bapa tani tiada mengerti. Pasar² jang bagoes dipandang oleh orang tani sebagi satoe daja boewat memoengoet belasting sadja, terlebih poela didalam tanah² particulir sedijkala. Tatkala toewan tanah masih memegang koewasa banjak kali orang dilarang menarik padjeg di pasar² dan apabila pada soewatoe tanah particulir lainnja diperkenankan memoengoet padjeg atau tjokai, pemoengoetannja hanja tiap²minggoe sekali.

Sekarang bagaimana keadaannja? Bopo tani tahoe benar² apabila ia masoek didalam pasar hendak djoewalan moesti beli kartjis alias ditariki tjokai.

Sjahdam, maka menoeroet pendapatan penoelis boewat memadjoekan Regentschap² itoe perloe sekali pekerdjaän² jang tentoe ditambah banjaknja. Teroetama saia kira jang boleh diserahkan lagi pada Regentschapsraad jaitoe sebagian dari pekerdjaän irrigatie, jalah pekerdjaän jang kebesaran boewat desa dan keketjilan boewat provincie. Jang kedoewa jaitoe perkerdjaän landbouw dan pemeliharaan hal kasehatan dan ketiga sebagian dari hal oeroesan onderwijs.

Orang tentoe akan bertanya: „Apakah personeel dari Regentschap² ada begitoe tjakap sehingga tidak ada keberatan soewatoe apa boewat menjerahkan perkerdjaän terseboet di atas pada Regentschap²?“ Djawab: Dimana ada kemaowan tentoe ada djalan!

Lain dari pada itoe semoewa itoe boleh didjalankan dengan pelan². Berilah pada Regentschap personeel jang tjakap jang tjokoep. Adanja sekarang belom begitoe. Personel dari bagian Secretarie oemoemnja dimana-mana adalah sampai tjokoep, banjaknja tetatapi tentang ketjakapannja adalah koerang tjokoep boewat mengerdjakan pekerdjaän jang angel (soekar).

Lain dari pada itoe orang jang mendjabat pangkat Secretaris sering² ganti berganti. Demikian djoega personeel dari bagian technic seperti opzichter dll. oemoemnja boewat melakoean perkerdjaän jang tiada gampang (moedah) kepandaiannja belom sampai tjokoep, sedang sering² mareka perkerdjaänja kebanjakan. Opzichter² jang soedah mempoenjai practijk 4 a 5 tahoen tanggcongannja ada sama dengan seorang opzichter jang bekerdja pada Goepermen (B. O. W.) 10 sampai 15 tahoen lamanja

Saia rasa tiada salahnja kalau diterangkan disini, bahwa maskipoen personeel oemoenja tiada mempoenjai kepandaian jang tjoekeop boewat mengerdjakan satoe pekerdjaan jang angel dan soesah, tetapi Regeering didalam tahoen 1927 di sidang Volksraad telah menerangkan, bahwa personeel dari Regentschap² oemoenja bolehdipandang (dianggep) tjakap dan panda mendjalankan pekerdjaannya teehnic maoepon administratie, dengan patoet sebagaimana moestinja.

Djikalau diambil oemoenja Regentschapsraad-regentschapsraad sama menoendjoekkan kegiatannya oentoek mengadakan pekerdjaan² jang baroe, jaitoe sama memboewat leiding-leiding aer minoem dan djalan-djalan baroe, mendirikan pasar dan tempat pemandian, membikin baik djalan-djalan dengan asphalt, memboeka kliniek dan sebagainya.

Sajang sangat, boleh dikata amper semoewa Regentschap tida ada jang membikin jaarverslag atau verslag² dari doewa tahoen atau lebih jang paling achir ini. Publiek tjoea bisa mengetahoe i sedikit sangat dari adanja pekerdjaan jang soedah diadakan oleh Regentschapsraad mendjadi seolah-olah Raad² itoe didalam tempat enam tahoen jl. ini seperti tiada mengerdjakan apa-apa.

Soerat-soerat kabar, teroetama pers poetih lain dari pada memoewat agenda dari perkara-perkara jang akan dibitjarakan di vergadering dan mengabarkan penggelapan wang di Regentschap-regentschap, amper tida ada jang mewartakan pekerdjaan-pekerdjaannya itoe Raad-raad.

Pers Indonesia sering² maoe djoega mengabarkan hal Regentschapsraad tetapi hanja tentang hal oeroesan personeel, tentang hal sikapnja Voorzitter, jalah hal lid kalau menjeboet Voorzitternja pakai perkataan „Kandjeng” atau begimana dll.

Soesoenan dan pakerdjaannya college van Gedeputeerden

Tentang hal ini saia dapat menerangkan dengan pendek sadja.

Menoeroet fatsal 18 dari Regentschapsordonnantie djika ditimbang perloe sesoedahnja mendapat advisnja Regentschapsraad maka College van Gedeputeerden dari Provincie menetapkan satoe College van Gecommitteerden. Maskipon ada beberapa Regentschapsraad jang menimbang belom perloe mempoenjai College van Gecommitteerden, tetapi di Djawa-Barat di semoewa Regentschapsraad soedah diadakan itoe College van Gecommitteerden, jalah Dagelijksch bestuur (pengoeroes sehari hari) dari Regentschapsraad, karena College van Gedeputeerden dari Provincie di Djawa-Barat berpendapatan soedah boleh diadakan itoe College van Gecommitteerden. Jang djadi lid amper di semoewa tempat 4 orang banyaknja (lima dengan Voorzitter).

Maskipoen belom ada peratoeran tentang hal soesoennja itoe College van Gecommitteerden keadaannya sekarang ini jang doedoek dalam itoe College ada tjampoeran, jaitoe 2 Indonesier, (3 dengan Voorzitter), 1 Belanda dan 1 Tiong Hwa. Djikalau maksoednja bahwa itoe College van Gecommitteerden dipandang sebagai soewatoe badan jang dipartjaja oleh Raad dibikin tjampoeran itoe soedah selajaknja, mendjadi Dagelijksch Bestuur soedah seharoesnja dibikin tjampoeran djoega. College van Gecommitteerden itoe jang kebanyakan djoega College van deskundigen (Madjelis jang terdiri dari orang² jang ahli).

Adapon pekerdjaannya College van Gecommitteerden sesoenggoehnja ada penting. Pertama-tama College van Gecommitteerden haroes mendjalankan semoewa pakerdjaan jang diserahkan oleh Raad dan kedoewa haroes mendjalankan pakerdjaan hal oeroesan peprentahan sendiri jang diserahkan pada Regentschapraad, jang teroetama jalah mengamati-amati hal roemah tangga desa-desa, inilah soewatoe pekerdjaan jang terpenting.

Hingga sekarang ini jang kebanyakan Regentschapsraad² belon poenja „Reglement van orde” oentoek itoe College van Gecommitteerden, jalah satoe pengatoeran jang menetapkan bagaimana vergadering² dari College van Gecommitteerden haroes diatoernja dsb. Barangkali sadja lantaran berhoeboengan dengan roepa² kesoesian atau Dagel- bestuur berpendapatan sendiri belom perloe diadakan itoe Reglement.

College van Gecommitteerden biasanja mengadakan vergadering tiap² minggoe atau tiap² doewa minggoe sekali dan ada jang tiap² boelan. Jang kebanyakan vergadering² itoe tertoeoep, artinja tiada dibikin openbaar dan seolah-olah berwoedjoed rahasia.

Perhatiannya pendoedoek negeri.

Sampainja dewasa ini Regentschapsraad² itoe hanja mendapat perhatian sedikit sanget dari fihak pendoedoek negeri. Sebagian jang amat besar, jalah orang² tani jang biasa dan koeli² sama sekali belom mengerti apa pakerdjaannya itoe Raad² dan apa goenanja. Istimewa poela pendoedoek dari tanah² particulier belom tahoe adanja itoe Raad² selesinja mereka moesti membajar belasting kedaraan, belasting pertoeendjoekan² (vermakelijkheidsbelasting) dan lain-lainnja Apakah sebabnja? Tiada lain karena Regentschapsraad belom berboewat apa² oentoek keperloewannja pendoedoek tanah particulier. Betoel soedah ada penerangan di djalan soemoer oemboel bikinannya Regentschapsraad, tetapi semoewa itoe bagai bapa tani masih sedikit sanget artinja oentoek menginsjapkan hal Reg. raad.

Di antara pendoedoek jang ada sedikit penga-

djaran Regenschapsraad soedah dapat perhatian djoega, dan oepama di didik jang patoet akan baik dan berfaedah bagai itoe Raad² Pekoempoelan P. S. I. I. dan pekoempoelan lain-lainnja jang bersikap non-coöperatie selaloe mendjaoehkan diri dan senentiasa memboewat critiek (pertjelaän²) jang maksoednja meroesak belaka atas perboewatannja Raad, terlebih atas perboewatannja voorzitter² nja.

Arkian maka tentang hal perhatiannja anggaut² (lid²) sendiri, boleh dikata maskipon di antara jang belom teritoeng kaum terpeladjar soedah tertempat djoega jang mereka soeka memperhatikan pekerdjaän Regenschapsraad.

Penoelis pernah berdjoempa dengan lid² jang soedah minta berhenti dan tanja apa sebabnja minta berhenti menerangkan bahwa mereka tiada senang dari sikapnja voorzitter karena tiada soeka melihat lid jang berani membantah didalam persidangan apa poela memandang bahwa satoe-satoenja pertjelaän (critiek) dari lid sebagai penerangan pada beleidnja (pemerintahannja) Voorzitter. Boewat menjatakan kebenarannja persangkaän jang demikian itoe soesah sekali boewat di controle (diperiksa).

Regenschapsraad sebagai kiescollege oentoe Provinciale- dan Volksraad:

Bahwasenja lid-lid dari Regenschapsraad diberi hak memilih lid-lid dari Provinciale Raad dan lid-lid Volksraad inilah ada soewatoe keadaän jang koerang sehat sebab menimboelkan kedjadian² jang koerang baik karena pertama-tama, perkara politik jang laloe diadjoekan. Di tanah Europa boleh dikata dimana-mana perkara pendoedok negeri, tetapi oleh karna di sini Regenschapsraad² itoe baroe sadja diadakan laloe tampak sadja hal-hal jang koerang sehat itoe.

Ketahoeilah, bahwa soesoenan lid² dari Regenschapsraad itoe belom boleh dianggep pekoempoelannja satoe golongan pendoedok jang matjam² toedjoeranja.

Maka dari pada itoe lid-lid dari Provinciale Raad dan Volksraad jang dipilih lid-lid Regenschapsraad tiada boleh menganggep dirinja sebagai wakilnja pendoedok negeri (ra-'jat)

Berhoeboeng dengan itoe maka „Volksraad” itoe boekan Raad dari ra-'jat, tetapi satoe „Raad boewat ra-'jat”.

Satoe hal lagi jang mendjadikan keberatan jaitoe apa jang djadi kepentingannja Regenschapsraad masih tergantoeng dari Volksraad dan Provincialen Raad.

Boewat satoe boekti tatkala diadakan perobahan dari fatsal 9 dari Regenschaps ordonnantie. Beberapa Regenschapsraad ada voorstel soepaja begrooting dari tahoen 1930 ditetapkan oleh Raad dari soesoenan jang lama, tetapi ini

tiada bisa kedjadian, karena itoe fasal dengan sekongjong-kongjong dirobah.

Maka terpaksalah College van Gecommitteerden jang baroe haroes mempeladjar itoe begrooting, Regenschapsraad jang lid-lidnja djoega baroe, moesti menetapkan itoe begrooting. Bagai voorzitter semoewa ini adalah soewatoe pekerdjaän jang moesti dioelangi (dubbel) alias menambahi pekerdjaän.

Lid² lama jang doeloe dipilih boewat 4 tahoen terpaksa sama berhenti meninggalkan Raad pada tempo jang belom moestinja.

Membenarkan kesalahan:

Pada moeka 128 dari Aflevering 7 pada kolom jang kanan baris ke 4 dari atas di antaranja „orang” dan „mentjela” hendaklah diboeboeh „djangan”.

Moeka 130 kolom kiri, baris ke 5 dari atas: perkataan „moesti” haroes diganti: „maski” dan kolom jang kanan baris ke 9 dari atas, diantaranja „tiada” dan „menoelis” hendaklah „loepa” dan baris ke 18 dari bawah: diantaranja „apabila” dan „pilihan” hendaklah ditambah „diadakan”.

Personalia.

Benoeemd:

tot lid van den gemeenteraad van Fort de Kock, Ir. M. J. Roos;
tot burgemeester van Malang, Ir. E. A. Voorneman; van Cheribon, D. M. van Oostrom Soede; van Magelang, P. K. W. Lakeman.

Belast:

met de tijdelijke waarneming van de betrekking van burgemeester van Palembang, Ir. F. C. van Lier.

Verkozen:

tot lid vanden stadsgemeenteraad van Meester-Cornelis, E. G. G. R. Ellendt.
tot lid van den gemeenteraad van Makassar, R. B. Meyer.
tot lid van den gemeenteraad van Palembang, Mr. H. P. van den Berg.

Officieele Mededeelingen.

Definitief programma van het 22ste Decentralisatie-Congres, te houden te Batavia op 5, 6 en 7 Mei 1932.

Donderdag 5 Mei.

's Avonds 9 uur officieele ontvangst van de congressisten ten Gemeentehuize, Koningsplein Zuid

No. 9, door den Provincialen Raad van West-Java, de Gemeenteraden van Batavia en Meester-Cornelis en den Regentschapsraad van Batavia.

Vrijdag 6 Mei.

8 — 9 uur voormiddag in de bovenzaal van het Kunstkringgebouw, van Heutszboulevard nr. 1 hoek Spoorweglaan:

20ste Algemeene Vergadering van de Vereeniging voor Locale Belangen.

Agenda:

1. Opening.
2. Jaarverslag van den Secretaris
3. „ van den Penningmeester
4. „ van de Commissie van Redactie
5. „ van de Financieele Commissie
6. Bestuursverkiezing
7. Benoeming van de Commissie van Redactie
8. Vaststelling van de jaarlijksche contributie
9. Instelling Examen Locale Administratie akte A (lagere rangen)
10. Wijziging Huishoudelijk Reglement (Instelling afd. Nederland)
11. Rondvraag.

9 uur voormiddag

1e Congresvergadering.

1. Openingsrede door den Voorzitter.
2. Inleiding van het onderwerp: „Decentralisatie en Onderwijs” door den heer R. A. Schotman, Burgemeester van Madioen.
3. Inleiding van het onderwerp: „Regentschapsraad en Dessa” door den heer R. A. A. Iskander Tirtokoesoemo, Regent van Karanganyar *)
4. Sluiting van de 1e Congresvergadering te ongeveer 12,30.

Excursie nader bekend te maken.

's Avonds 7 uur lezing met lichtbeelden over „De techniek der afvalwaterzuivering” door Prof. Dr. Ir. C. P. Mom.

Daarna lezing met lichtbeelden over moderne kantoormachines.

Zaterdag 7 Mei

8 uur voormiddag.

1. Inleiding van het onderwerp: „Verdere overdracht van bestuursbevoegdheden op de stads-gemeenten” door den heer Mr. J. ten Brink, Hoofdambtenaar ter beschikking van den Adviseur voor de Decentralisatie.
2. Inleiding van het Regeeringsrondschrijven van 4 Februari j. l. Np. 321/B. inzake I. C. A. bemiddeling bij aanschaffingen van goederen

*) Noot:

Dit onderwerp zal op stellingen worden ingeleid; in het orgaan van 1 Mei a. s. zullen de stellingen worden gepubliceerd.

ten behoefte van autonome ressorten door of namens het Hoofd van den I. C. A.

3. Kleine onderwerpen, die niet schriftelijk zijn voorbereid.

Zij, die zonder voorafgaand prae-advies onderwerpen op het congres wenschen te behandelen, worden verzocht daarvan uiterlijk 1 Mei a. s. aan den Voorzitter, Postbox 38 Semarang, opgave te doen.

4. Sluiting van het Congres.

In aansluiting aan bovenstaand officieel programma kan nog worden medegedeeld dat:

- 1e. de Vereeniging van Burgemeesters en Secretarissen in Nederlandsch-Indië een Algemeene Vergadering zal houden op 5 Mei a. s. des voormiddags ten 9 ure eveneens in het Kunstkringgebouw,
- 2e. Gedeputeerden van de Provincie Oost-Java aan hunne collega's van West- en Midden-Java hebben voorgesteld eveneens te Batavia op 5 Mei a. s. een samenkomst te beleggen,
- 3e. de Vereeniging van Locale Ambtenaren, in afwijking van vorige jaren, tijdens de congresdagen *geen* jaarvergadering zal houden.

Kortingen.

Gedurende de congresdagen zullen verschillende importeurs op het gebied van kantoorinrichtingen, in de benedenzaal van het Kunstkringgebouw het allernieuwste op hun gebied exposeeren. Vermoedelijk zal van deze expositie in de aflevering van 1 Mei a. s. een korte beschrijving worden gegeven.

- a. Den bezoekers van het Congres wordt door Hotel des Indes 20% (twintig procent) korting toegestaan op de bestaande hotelprijzen ad f 10,— per kamer en hooger;

door het „Hotel Koningsplein” een korting van 15%; prijzen per kamer f 8,— en hooger.

De leden van het Dagelijksch Bestuur zullen gedurende de congresdagen verblijf houden in het Hotel des Indes.

- b. K.P.M. Bezoekers van het Congres wordt 25% korting verleend op de normale enkele reistarieven 1e en 2e klasse voor hunne passages van de plaats hunner herkomst of inscheeping naar Soerabaya of Batavia en terug. Betrokkenen hebben ter erlanging dezer korting een verklaring over te leggen, afgegeven door het Bestuur waaruit blijkt, dat de reizen worden gemaakt ter bijwoning van het Congres.

De korting kan dadelijk worden verleend bij het boeken der passages. De plaatselijke agenten zijn door de Directie ingelicht.

De in de 1e alinea genoemde „verklaring”

kan bij den Secretaris worden aangevraagd. (Postbox 38 Semarang).

- c. Ter verkrijging van de 25% korting op de lijnen der S. S. — de ééndaagsche inbegrepen — wende men zich voor toezending van de noodige legitimatiebewijzen eveneens tot den Secretaris (Postbox 38 Semarang).

Korting wordt alleen gegeven in de 1e en 2e klasse.

Artikelen voor het orgaan. Het Bestuur heeft het honorarium der artikelen in het orgaan vastgesteld op: f 10,— voor de eerste bladzijde druks, f 8,— voor de volgende bladzijde druks, f 6,— voor de daarop volgende bladzijde druks en voor elke bladzijde druks meer f 5,—. Geheelten eener bladzijde zullen naar evenredigheid worden gehonoreerd.

Voor correspondenties, waarbij van raadspublicaties gebruik gemaakt wordt, stelt het Bestuur het honorarium vast.

Copy voor elk nummer van dit tijdschrift, dat op den 1sten der maand verschijnt, wordt ingewacht uiterlijk op den 20en der voorafgaande maand, copy voor het nummer van den 16en uiterlijk op den 5en der maand.

Het Bestuur der vereeniging voor Locale Belangen is samengesteld als volgt: G. de Raad, Voorzitter, H. J. Drost, Secretaris, F. W. M. Kerchman, Penningmeester, allen te Semarang; H. J. Bussemaker te Soerabaja, Mr. A. Meyroos te Batavia, R. Slamet te Semarang, M. Soetardjo te Batavia(c), Mr. J. M. Wesselink te Medan, R. A. A. Wiranata Koesoema en Ir. J. E. A. von Wolzogen Kühr, beiden te Bandoeng.